Civillietas Nr. C30416417
Lietvedības Nr. C-4164-17/25

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

2017.gada 26.maijā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa:
tiesnese U.Melameda
Abrenes ielā 3, Rīgā, rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 11.janvārī tiesā saņemts /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu

Prasības pieteikumā norādīts, ka laikā posmā no 2004.gada līdz 2005.gadam starp Prasītājas dēlu /pers. C/, personas kods /personas kods/ un *Atbildētāju* /pers.B/ (šobrīd /pers.B/, pirmslaulību uzvārds /pers.G/), personas kods /personas kods/ pastāvēja civillaulība un viņi dzīvoja kopā. Pēc tām dēlu /pers. C/ un *Atbildētāju* apcietināja un viņu attiecības sagruvušas. 2006.gada 20.janvārī Iļģuciema cietumā *Atbildētājai* piedzima bērns /pers. E/, personas kods /personas kods/. Bērns ar *Atbildētāju* atradās Iļģuciema cietumā līdz 12 mēnešu vecumam. Visu to laiku Prasītāja/pers.A/ savai mazmeitai /pers. E/ pienesu pienesumus cietumā. *Atbildētāja* atradās laulība, tāpēc bērna dzimšanas apliecībā, ka tēvs tika norādīts /pers. G/, personas kods /personas kods/, bet bioloģiskais bērna tēvs ir Prasītājas dēls /pers. C/. 2008.gada 26.novembri /pers. A/, personas kods /personas kods/ ar Rīgas Bāriņtiesas lēmumu Nr. 1-6/2597 iecelta par nepilngadīgās /pers. E/, personas kods /personas kods/ aizbildni, jo bērna vecākiem tika atņemtas bērna aprūpes tiesības. 2012.gada *Atbildētāja* šķīrusi laulību un nomainīja uzvārdu uz Verbenko. 2012.gada 31.janvārī ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas *spriedumu Atbildētājai* tika atņemtas aizgādības tiesības par bērnu /pers. E/. 2013.gada 05.septembri ar Liepājus tiesas spriedumu par /pers./pers.E/ bērna tēvu atzīts /pers. C/, personas kods /personas kods/. 2014.gada 16.janvārī pēc paternitātes noteikšanas nepilngadīgai /pers. E/ tika mainīts uzvārds no /Nosaukums A/ uz /Nosaukums B/ Līdz šim brīdim *Atbildētāja* neatjaunoja aizgādības tiesības par bērnu. Bērns dzīvo ar *Prasītāju, Atbildētāja* nekādā veidā nekomunicē ar meitu. *Atbildētāja* nesniedz ne *Prasītājai,* ne tieši meitai nekādu materiālu, finansiālu un morālu palīdzību. Saskaņā ar Civillikuma 179.pantu vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Turklāt pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem. Civillikumā 177.pants vairāk paskaidro, ka bērna aprūpē nozīmē viņa uzturēšanu, t.i. ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgas un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavot bērnu sabiedriski derīgam darbam). *Atbildētāja* bērna uzturēšanā nav iesaistījusies un līdz šim *Prasītajai* bērns bija jāuztur pašai un ar to visi maksājumi jāveic vienai. Prasītāja informēta par to, ka viņai ir tiesības veikt mediāciju ar Atbildētāju. Ka arī Prasītāja paziņo, ka Rīgas Bāriņtiesā ar Atbildētāju viņa jau piedalījās mediācija. Prasītajai nav informācijas par Atbildētājas ienākumiem, ka arī nav ziņu par Atbildētājas faktisko dzīvesvietu, bet Atbildētājas deklarēta dzīvesvietā ir /adrese/.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177.pantu, 179.pantu, 217.pantu, 222.pantu, 234.pantu, 235.pantu,239.pantu,252.pantu, 254.pantu, 255.pantu, 256.pantu, 258.pantu, 261.pantu, Civilprocesa likuma 1.pantu, 28.panta 2.daļu, 43.panta 1.daļas 3.punktu, 205.panta 1.daļas punktu, 2013.gada 15.janvāra MK noteikumiem Nr. 37"Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", 2015.gada 24.novembra MK noteikumiem Nr. 656 Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu", 2016.gada 25.oktobra MK noteikumiem Nr. 683 Grozījums Ministru kabineta 2015. gada 24. novembra noteikumos Nr. 656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" (stājas spēkā 01.01.2017.g.)

Lūdz tiesu: Piedzīt no Atbildētājas /Pers.B/personas kods /personas kods/, man par labu uzturlīdzekļus nepilngadīgas mazmeitas /pers. C/, personas kods /personas kods/ uzturam 114.00 euro apmērā ik mēnesi, bet ne mazāk kā 25% no MK noteiktās minimālās mēneša darba algas, līdz bērna pilngadībai.

Ņemot vērā bērna intereses, uzturlīdzekļu piedziņu noteikt no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas, ka arī to, ka uzturlīdzekļi maksājami, līdz katra tekoša mēneša 15.datumam, pārskaitot uzturlīdzekļus uz Prasītājas bankas AS "Swedbank" bankas kontu Nr. L/konta numurs/.

Ņemot vērā bērna intereses, noteikt, ka spriedums par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu Atbildētājai tika nosūtīts maza apmērā prasības pieteikums paskaidrojumu sniegšanai.

Lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, tiesa civillietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir paziņots, nosūtot paziņojumu. (lietas lapa 56).

Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu.

2008.gada 26.novembri /pers. A/, personas kods /personas kods/ ar Rīgas Bāriņtiesas lēmumu Nr. 1-6/2597 iecelta par nepilngadīgās /pers. E/, personas kods /personas kods/ aizbildni, jo bērna vecākiem tika atņemtas bērna aprūpes tiesības. 2012.gada *Atbildētāja* šķīrusi laulību un nomainīja uzvārdu uz Verbenko. 2012.gada 31.janvārī ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas *spriedumu Atbildētājai* tika atņemtas aizgādības tiesības par bērnu /pers. E/. 2013.gada 05.septembri ar Liepājus tiesas spriedumu par /Pers.E/ bērna tēvu atzīts /pers. C/, personas kods /personas kods/. 2014.gada 16.janvārī pēc paternitātes noteikšanas nepilngadīgai /pers. E/ tika mainīts uzvārds no /Nosaukums A/ uz /Nosaukumus B/Līdz šim brīdim *Atbildētāja* neatjaunoja aizgādības tiesības par bērnu. Bērns dzīvo ar *Prasītāju, Atbildētāja* nekādā veidā nekomunicē ar meitu. *Atbildētāja* nesniedz ne *Prasītājai,* ne tieši meitai nekādu materiālu, finansiālu un morālu palīdzību.

Civillikuma 177.panta pirmajā daļā ir noteikts, ka līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Aizgādība ir vecāku tiesības un pienākums rūpēties par bērnu. Rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Savukārt bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, tas ir, ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam) (Civillikuma 177.panta otrā, trešā un ceturtā daļa).

No minētās tiesību normas secināms, ka vecākiem ir pienākums nodrošināt bērnam ēdienu, apģērbu, mājokli, veselības aprūpi, kā arī materiālajām iespējām atbilstošu papildus izglītību un attīstību veicinošas nodarbības.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka katra vecāka pienākums ir rūpēties par saviem bērniem un tā kā bērns dzīvo pie /pers. A/, kura ir nepilngadīgās /pers. C/, personas kods /personas kods/, aizbildne, atrodas viņas aprūpē un apgādībā, tad mātes pienākums ir sniegt materiālo palīdzību, maksājot uzturlīdzekļus.

No Civillikuma 179.panta satura izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnus ir absolūts, beznosacījuma vecāku pienākums.

No prasības pieteikuma izriet, ka atbildētāja bērna uzturēšanai līdzekļus nedod prasītājai. Tiesa atzīst, ka bērnam ir nepieciešams nodrošināt iespēju saņemt no sava mātes regulāru, materiālu atbalstu, kas vajadzīgs bērnu ikdienas aprūpes realizācijai.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.punkts paredz, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus, kas bērnam no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai ir 25% apmērā, no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai ir 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Latvijas Republikas Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumu Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" (stājušies spēkā 2017.gada 1.janvārī) 2.punktā ir noteikts, ka Minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 380 *euro*.

No iepriekš minētajām tiesību normām izriet, ka minimālā uzturlīdzekļu summa, kas bērna vecākam jānodrošina no septiņu gadu vecuma 114,00 eiro mēnesī.

Līdz ar to, atzīstot, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru ir jānodrošina vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, kā arī ņemot vērā bērna vecumu, tiesa atzīst, ka Prasītājas maza apmēra prasība ir apmierināma un no Atbildētājas meitas uzturam piedzenami 114,00 EUR mēnesī, sākot no prasības celšanas dienas, tas ir, no 2017.gada 11.janvāra līdz bērna pilngadībai.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāts 2007.gada 29.augustā lietā Nr.SKC-556 ir atzinis, ka iztulkojot Latvijas Republikas Satversmes 92.pantu un Civilprocesa likuma 1.pantu saistībā ar Civillikuma tiesību normām, kas izriet no ģimenes tiesiskajām attiecībām, prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam, tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā. Līdz ar to tiesa uzskata, ka ar tiesas spriedumu uzturlīdzekļu maksāšanas pienākuma sākuma brīdi var noteikt prasības celšanas brīdi. Uzturlīdzekļi piespriežami no dienas, kad prasība tika iesniegta tiesā, t.i., no 2017.gada 11.janvāra līdz bērns sasniedz pilngadību.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, prasītāja bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu par uzturlīdzekļu piedziņu. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa).

Tā kā prasītāja, saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, ceļot prasību par uzturlīdzekļu piedziņu, no tiesas izdevumu samaksas bija atbrīvota, tiesas izdevumi piespriežami no atbildētājas valsts ienākumos, kā to paredz Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktā un Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktā noteikto valsts nodeva, kas piedzenama no atbildētāja par labu valstij, sastāda 205,20 EUR.

Savukārt, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, tas ir, izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un tiesas paziņojumu par lietas izskatīšanas datumu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi lietā sastāda 4,96 EUR, kas arī piedzenami no atbildētājas par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu sprieduma daļā par uzturlīdzekļu piedziņu nosakāma nekavējoša izpilde, savukārt, saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta otro daļu, atbildētājai nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma 5.panta pirmo daļu, 8.panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 97.pantu, 194.pantu, 195.pantu un 204.[1] panta otro daļu, 205.panta pirmās daļas 1.punktu, 250.[25] pantu, 250.[27] panta pirmo un otro daļu, tiesa

nosprieda:

maza apmēra prasību par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt.

Piedzīt no Atbildētājas /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgas /pers. C/, personas kods /personas kods/ labā 114,00 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 30% no Ministru Kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2017.gada 11.janvāra līdz bērna pilngadībai.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama Prasītājas **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, AS "Swedbank" bankas kontā Nr. /konta numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 205,20 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,96 EUR.

Valsts nodeva iemaksājama šādā kontā: Saņēmējs: Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, Konta Nr.LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, Iemaksas mērķis: valsts nodeva civillietā Nr.C30416417. Maksājumu uzdevums iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami šādā kontā: Saņēmējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, Konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr. C30416417. Maksājumu uzdevums iesniedzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas kancelejā.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties. Spriedums daļā par tiesas izdevumu piedziņu izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, samaksu apliecinošu dokumentu iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas kancelejā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.